

Regionmøte HSØ 7.september 2017

Basale rengjøringsrutiner

Mylene Rimando og Egil Lingaas

Avdeling for smittevern

Oslo universitetssykehus

Bakgrunn

- Godt renhold er viktig for å hindre smitteoverføring via utstyr, gjenstander, inventar og flater i helsevesenet.
- Renhold utføres ikke bare av renholdspersonell, men også av sykepleiere, leger, fysioterapeuter, bioingeniører, medisinsk teknisk personell osv.
- De fleste helsearbeidere må derfor ha basiskunnskap om renhold.
- Brukere av medisinsk utstyr og annet utstyr må som regel selv foreta rengjøring og eventuelt desinfeksjon av det utstyret de bruker
- Det er viktig at det er en klar og entydig ansvarsdeling mellom renholdere og brukere, og mellom brukerne innbyrdes..

Mål

- Å understreke at renhold er et felles ansvar som involverer alle ansatte, ikke bare renholdspersonell
- Å bistå helsepersonell med å vurdere risikoen for smitteoverføring via utstyr og inventar
- Å sikre at faglige krav til renhet blir oppnådd og oppfylle alle interessenters forventninger
- Å etablere og iverksette en plan som tilfredsstiller krav til renhold av utstyr, inventar og lokaler.
- Å identifisere og fordele ressurser effektivt.

Omfang

- Rutinemessig rengjøring av utstyr, pasientnært inventar og pasientnære flater som et ledd i basale smittevernrutiner.
- Når det gjelder medisinsk utstyr, omfatter dokumentet bare ikke-kritisk medisinsk utstyr.
- For semikritisk og kritisk medisinsk utstyr henvises til andre retningslinjer og prosedyrer.

Daglig renhold

- Renhold som utføres etter en gitt frekvens, tilpasset funksjonsområde og risikoklassifisering.

Daglig renhold er derfor et begrep som beskriver hva som skal gjøres i rommet de dagene renholdet utføres, i henhold til prosedyre.

Frekvensen kan variere fra hver dag til hver 4. uke.

Behovsrettet renhold

- Behovsrettet renhold er en kombinasjon av renhold av faste punkter, f.eks. felles berøringspunkter som dørhåndtak o.l., og renhold av synlig urene områder på gulv og andre flater.
- Fordelingen av daglig renhold og behovsrettet renhold varierer avhengig av funksjonsområde og risikoklassifisering. Noen steder benyttes bare daglig renhold (f.eks. i våtrom og i operasjonsavdelinger), mens andre steder (f.eks. pasientrom på definerte sengeposter) alternerer daglig renhold med behovsrettet renhold etter en oppsatt plan.

Behovsrettet renhold – renholders ansvar (1)

- Dørhåndtak, område rundt dørhåndtak
- Dørkarm ved dørhåndtak
- Armlener på stoler
- Hendel på vask
- Hendel på såpe/spritdispenser
- Berøringspunkter på seng (senghest, fot, hodegjerde, osv.)

Behovsrettet renhold – renholders ansvar (2)

- Alle dørhåndtak på skap
- Nattbord, frie flater
- Hendel på lampe (pasientlampe, undersøkelse)
- Sjøppel skal tømmes
- Flekker og løst smuss skal fjernes
- Gulvet og resten av rommet skal vurderes av renholder om det er behov for renhold de dagene det står i renholdsplanen at det er behovsrettet renhold

Behovsrettet renhold

Rengjør dørhåndtak

Rengjør begge sider av dørhåndtak.
Rengjør også låsen på innsiden av døren.

Rengjør lysbrytere

Rengjør lysbrytere. Både de som er på vegg og ved døren.

Rengjør de gjenstandene som brukerne tar på (f.eks. telefon)

Rengjør alle gjenstander og ting brukerne tar på i de forskjellige rom. Andre eksempler er heisknapper og hendler.

Rengjør kontaktflater på pasientseng

Rengjør der folk tar på pasientens seng. Det kan være sengestolper, metallramme på siden og enden av sengen (ikke rengjør hele sengen).

Rengjør rekkverk og gelendre

Rengjør de rekkverk og gelendre som brukerne tar på.

Rengjør lamper

Rengjør alle lamper med arm og håndtak. (f.eks. pasientlamper med håndtak og arm, samt kontorlamper).

Rengjør dispensere

Rengjør den delen av dispenseren som brukerne tar på for å få ut såpe, sprit eller håndkrem.

Rengjør kraner ved servant

Rengjør den delen av kranen som brukerne tar på for å få kaldt og varmt vann. Husk også kraner i dusjene.

Behovsrettet renhold

Skift pose i avfallsbeholdere

Pose skiftes hver gang du er innom rommet.

Fjern synlige flekker eller søl

Fjern alle synlige flekker og søl fra alle flater, med lettest tilgjengelig metode.

Fjern synlige ansamlinger av støv

Fjern lett synlige ansamlinger med støv med lettest tilgjengelig metode.

Fjern synlig bøss og søppel

Fjern lett synlige ansamlinger med bøss og søppel med lettest tilgjengelig metode.

Rengjør nattbord ved pasient

Rengjør frie flater på nattbordet (ikke flytt på ting som ligger på nattbordet).

Fjern flekker i servant

Rengjør innsiden av vasken, med lettest tilgjengelige metode.

Etterfyll forbruksmateriell

Kontroller tilgjengelig forbruksmateriell (f.eks. toalettpapir, tørkepapir og såpe) og etterfyll ved behov.

Behovsrettet renhold – brukers ansvar

- Renhold av kjøleskap inkludert håndtak
- Renhold av ismaskiner, vannkokere og kaffemaskiner

Rengjøringsmetoder og rengjøringsmidler

- Ved rengjøring av flater, inventar og utstyr uten synlig smuss, benyttes fuktig mikrofiberklut.
Rengjøringsmiddel er da vanligvis ikke nødvendig.
- Ved rengjøring av synlig søl/smuss/flekker, benyttes et nøytralt allrengjøringsmiddel, unntatt ved rengjøring av bad/WC, der det må brukes et sanitærrengjøringsmiddele
- Det er viktig å følge anvisningene for korrekt utblanding av rengjøringsmidlene.

Klassifisering av funksjonsområder etter risiko

Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko
Funksjonsområde	Funksjonsområde	Funksjonsområde
Apotek renrom	Apotek	Kontorer
Avdeling for blodsykdommer	Avdeling for medisinsk biokjemi	Korridorer
Barneintensiv	Fysioterapi (treningsrom)	Tekniske rom
Beskyttende isolater	Mikrobiologisk avdeling	Garderobes for personell
Dialyseenheter	Poliklinikk	Arkiv
Endoskopenheter	Psykiatrisk avdeling	Lagerrom
Fødeavdeling	Radiologisk avdeling	Kapell
Intensivavdeling	Sengeposter	Bibliotek
Intervensjonsenteret		
Nyfødt intensiv		
Operasjonsavdeling		
Postoperativ		
Isolater		
Avdeling for sterilforsyning		
Transplantasjonsavdeling		
Tilhørende rom/områder	Tilhørende rom/områder	Tilhørende rom/områder
Bad/WC	Bad	Bad
Base/ekspedisjon	Base/ekspedisjon	Heis
Behandlingsrom (Inkl. stråling/kjemeoterapi)	Behandlingsrom	Møterom
Desinfeksjonsrom	Vaktrom	Pauserom
Felles bufétkjøkken	Venteareale	WC
Felles lekerom	WC	Hovedtrappeoppgang
Vaktrom	Lager	

Gruppering

- Medisinsk utstyr på sengepost med direkte kontakt med pasient
- Medisinsk utstyr i pasientsonen uten direkte pasientkontakt
- Fast inventar
- Gulv
- Elektrisk inventar og apparater
- Møbler og løst inventar
- Inventar i postkjøkken
- Inventar i toalett og bad
- Inventar i medisinrom
- Tekstiler

Når rengjøre?

Relatert til bruk

- Før pasient
- Etter hver bruk
- Etter pasient
- Etter utskrivelse

Frekvensstyrt

- Daglig
- Ukentlig
- Månedlig
- Kvartalsvis
- Halvårlig
- Årlig
- Hvert 3. år

Medisinsk utstyr på sengepost – direkte kontakt med pasient

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Metoder og kommentar	Ansvar
1	Dostol, løfte- og forflytningsutstyr	EP	EP	IR	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater som kommer i kontakt med pasient rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
2	Løfteutstyr for bad	EB	EB		Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater som kommer i kontakt med pasient rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
3	Vekt	EB	EB	IR	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater som kommer i kontakt med pasient rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
4	Infusjonsstativ	EP	EP	IR	Hele stativet, inkludert hjul, rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
5	Medisinsk utstyr som er i bruk på pasient eller oppbevares i pasietsonen (se alfabetisk liste)	D og EP	D og EP	IR	Alt synlig søl og alle deler som kommer i kontakt med pasient rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
6	Medisinsk utstyr som er oppbevart på lager (se alfabetisk liste)	FP	FP	FP	Som hovedregel vaskes alt utstyr før bruk på pasient med mindre det er full kontroll med at utstyret var rengjort etter forrige pasient og utstyret har vært oppbevart uten risiko for forurensning.	Bruker
7	Vaskefat	EB	EB		Vaskes og desinfiseres i vaskedekontaminator.	Bruker
8	Medisinsk gassutstyr (se alfabetisk liste)	D og EP	D og EP		Rengjøring av hele utstyret med fuktig mikrofiberklut. Flekkdesinfeksjon ve synlig tilsøling med kroppsvæsker.	Bruker

Medisinsk utstyr i pasientsonen uten direkte pasientkontakt

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
9	Dispenser/holder for hånddesinfeksjon ved seng	EP	D		Alt synlig søl og alle berøringspunkter rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
10	Tralle for journaler, medisiner, tekstiler, sårskift utstyr	U	U		Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
11	Akutt hjertestanstralle	U og EB	U og EB		Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
12	Monitorer	EP	EP		Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
13	Ergometersykel	EP/EU	EP/EU		Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker

Fast inventar

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
14	Håndtak, brytere, kraner, stikkontakter, o.a. felles berøringspunkter	D	D	U	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
15	Ringesnor	EP	EP	IR	Byttes etter hver pasient. Flergangs ringsnor rengjøres og desinfiseres i instrumentrist med lokk i dekontaminator.	Bruker
16	Faste dispensere for håndsåpe, hånddesinfeksjonsmiddel og hudkrem	D	D	D	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
17	Nettinghylle ved servanter, hanskestativer	U	U	U	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
18	Skap og hyller i rent lager	M	M	M	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig rengjøring.	Renholder Bruker
19	Skap og hyller i sterilt lager	K	K	K	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med tørr mikrofiberklut.	Bruker
20	Vegger inkludert invendige vinduer ("mellomglass") og skillevegger	D	U	U	Behovsrettet renhold	Renholder
		M	M	H	Alle veggflater inkludert gulvlister rengjøres med bruk av mikrofibermopp.	
		Å	Å	3.Å	Hovedrenhold. Bestilles av bruker	Bruker

Fast inventar - fortsatt

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
21	Tak	M	M	M	Alt synlig smuss og støv på ventiler fjernes med bruk av mikrofibermopp.	Renholder
		Å	Å	Å	Alt synlig søl og takflater rengjøres med mikrofibermopp.	
22	Alle dører og dørkarmen	D	D	U	Behovsrettet renhold.	Renholder
		M	M	M	Alt synlig søl og alle flater rengjøres med bruk av mikrofibermopp.	
23	Innside på fasadevinduer	H	Å	Å	Hovedrenhold. Bestilles av bruker.	Bruker
24	Utside på fasadevinduer	Å	Å	Å	Hovedrenhold. Bestilles av bruker.	Bruker
25	Radiator	D	U	M	Alt synlig søl, også mellom paneler, rengjøres med mikrofibermopp.	Renholder
26	Ventiler, innblåsing og avtrekk	U EU	U	M	Utvendig rengjøring av alt synlig smuss med mikrofibermopp.	Renholder/ Teknisk
27	Avtrekkbare lofiltre for avtrekksvifter	U	U	M	Rengjøres i vaskedekontaminator.	Renhold
28	Vaske-/spyledekontaminator	D	D	D	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut utvendig. Kontroll og rengjøring av siler inngår.	Bruker
29	Speil	D	D	U	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
30	TV, Hi-Fi i spesialrom	U	U	IR	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
31	Fjernkontroll og hodesett	EP	EP	IR	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker

Gulv

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/metoder	Ansvar
32	Polert gulv	D	D	U	Vanlig rengjøring med mopp, mest mulig tørt og evt. bruk av gulvvaskemaskin.	Renholder
		M	M	M	Periodisk vedlikehold med highspeed maskin.	
33	Antskli gulv				Gulvbelegg med antiskli/knotter rengjøres best ved bruk av gulvvaskemaskin med børste.	Renholder

Elektrisk inventar og apparater

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoer	Ansvar
34	Elektrisk apparat	D	D	U	Alle flater skal støvtørkes med bruk av tørr mikrofiberklut.	Renholder
		M	M	K	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
35	Rengjøringsutstyr	D EB*	D EB*	D EB*	Moppestativ og annet rengjøringsutstyr med fuktig mikrofiberklut. Flasker med vann og utblandet vaskemiddel tømmes og skylles og oppbevares uten lokk med bunnen opp. *Flergangs mopper og kluter sendes til vask.	Bruker

Møbler og løst inventar

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
36	Senger	D	D	IR	Alt synlig søl og alle berøringspunkter (sengehest, hodegjerde, osv) og flater som kommer i kontakt med pasient rengjøres med fuktig mikrofiberklut. Teiprester må fjernes.	Bruker
		EP	Ep	IR	Hele sengen i sengevaskemaskin. Madrass rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
37	"Søster-hjelp"	EB	EB	IS	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
38	Bord/nattbord	EP	EP	U	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
39	Stoler	D	U	U	Alt synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
40	Løse dispensere for håndsåpe, hånddesinfeksjonsmiddel og hudkrem	D	D	D	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
41	Skittentøystativ	EB	EP	D	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
42	Større tøytraller	EB	EB	EB	Maskinell vask på vakseri.	Vaskeri

Møbler og løst inventar - fortsatt

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
43	Små avfallsbeholdere	D*	D	D	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut. *Behovsrettet renhold en gang daglig i tillegg	Renholder
44	Søppelstativer	U	U	U	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
45	leketøy på felles lekerom	U	U	IR	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut eventuelt i vaskemaskin.	Bruker
46	Rullestol, prekestol, elektrisk rullestol	EP	EP		Rengjøring med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
47	Telefoner	*EP/D	*EP/D	D	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut. *Telefoner brukt av pasient.	Renholder
48	PC og tastatur	D	D	U	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
49	Skriver, faks, skanner	U	U	U	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
50	Lave overflater (i nåhøyde) f.eks. vinduskarmer, dører, rør og gulvlistor	U	U	U	Synlig søl og alle berøringspunkter og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Renholder
51	Høye overflater (over nåhøyde) f.eks. gardinoppheng, skaptopp og hyller	U	M	K	Synlig søl og flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut	Renholder

Inventar kjøkken

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
52	Oppvaskemaskin	D* M**	D* M**	D* M**	*Filter tomnes og rengjøres daglig. **Rengjøres innvendig med børste og et rensespulver	Bruker
53	Kjøleskap	D	D	D	Behovsrettet renhold (fjerning av synlig smuss/støv).	Bruker
		U	U	U	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut. Alt innhold skal fjernes.	Bruker
54	Fryseboks	M	M	M	Avriming og rengjøring.	Bruker
55	Ismaskin, vannkokere og kaffemaskin	D og U	D og U	D og U	Behovsrettet renhold daglig. Ukentlig rengjøring med desinfeksjon. (Egen rutine for ismaskin iht type)	Bruker
56	Kjøkkenskap	M	M	M	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
57	Mikrobølgeovn	D og EB*	D	D	Synlig søl og flater rengjøres daglig med fuktig mikrofiberklut. *Behovsrettet renhold utføres etter hver bruk. rengjøres med fuktig mikrofiberklut utvendig og innvendig.	Postvert/ matvert

Inventar toalett og bad

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
59	Dusjer og bad	D*	D	D	Rengjøring daglig. *Behovsrettet renhold en gang daglig i tillegg.	Renholder
60	WC og bidet	D*	D	D	Rengjøring daglig. *Behovsrettet renhold en gang daglig i tillegg for WC/bidet.	Renholder
61	Servant	D	D	D	Rengjøres med fuktig mikrofiberklut daglig. Begynn alltid først med kranen og deretter rengjøres resten av servanten.	Renholder

Inventar medisinrom

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
62	Arbeidsbenk	D	D	IR	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut daglig.	Bruker
63	Avtrekksskap	D	D	IR	Rengjøring med fuktig mikrofiberklut daglig.	Bruker
64	Skap og hyller i medisinrom	K	K	IR		Bruker

Tekstiler

Nr.	Objekt	Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko	Kommentar/medtoder	Ansvar
65	Puter	EP	EP	EP	Sendes til vask i sykehusets vaskeri.	Bruker
66	Dyne	M*	M*	IR	Sendes til vask i sykehusets vaskeri. * Alltid når synlig tilsølt.	Sengesentral
67	Madrasser inkl. dekubitusmadrasser	EP	EP	EP	Alt synlig søl og alle flater rengjøres med fuktig mikrofiberklut.	Bruker
68	Gardiner	EP* FP** Å	EP* FP** Å	EP* FP** Å	*Etter smitteisolering **Før beskyttende isolering Sendes til vask i sykehusets vaskeri	Renholder/ bruker etter avtale
69	Sengeforheng	EP	EP	EP	Byttes og endes til vask. Evt. engangsforheng.	Bruker/ renholde